

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 237/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Lacovou, Advokátska kancelária, Pražská 4, Košice, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 36 D 191/2013-53, Dnot 97/2013 z 9. decembra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len

„okresný súd“) č. k. 36 D 191/2013-53, Dnot 97/2013 z 9. decembra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že napadnutým uznesením okresný súd zastavil dedičské konanie začaté na jeho žiadosť 15. mája 2013.

Uznesenie okresného súdu považuje za arbitrárne, pretože „jeho závery nie sú podložené náležitou právnou argumentáciou a zdôvodnením“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivé súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu Košice I sp. zn. 36 D/191/2013-53, Dnot 97/2013 zo dňa 09. 12.2016 porušené bolo.

2. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 36 D/191/2013-53, Dnot 97/2013 zo dňa 09.12.2016 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Košice I je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľke vo výške 2.000,- € (slovom dvetisíc EUR) k rukám právnej zástupkyne sťažovateľa.

4. Okresný súd Košice I je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy v konania do 15 dní od doničenia tohto nálezu k rukám právnej zástupkyne sťažovateľa.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh – sťažnosť, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým uvádza, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z týchto hľadísk pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozsudku okresného súdu.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedol:

«Dňa 15.5.2013 bol Okresnému súdu Košice I doručený návrh o prejednanie novoobjaveného majetku po poručiťovi [REDAKOVANÉ]..., zomrelom [REDAKOVANÉ]. Žiadosť podal [REDAKOVANÉ]... a to ohľadom pohľadávky voči [REDAKOVANÉ]... pozostávajúcej z polovice trhovej hodnoty členského podielu v [REDAKOVANÉ] a nájmu 3-izbového družstevného bytu v Košiciach, [REDAKOVANÉ].

Dňa 31.7.2013 bol Okresným súdom Košice I v zmysle ust. § 38 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) poverený notár [REDAKOVANÉ], aby ako súdny komisár vykonal potrebné úkony vo veci prejednaní dedičstva po poručiťovi [REDAKOVANÉ], naposledy bytom [REDAKOVANÉ].

Na základe tohto poverenia bolo súdom vykonané šetrenie ohľadom majetku poručiťa. Na pojednávaní dňa 19.4.2016 právna zástupkyňa dedičov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] navrhla, aby bola k návrhu na prejednanie novoobjaveného majetku poručiťa vypočítaná bývalá manželka poručiťa [REDAKOVANÉ].

Právna zástupkyňa bývalej manželky poručiťa [REDAKOVANÉ] v písomnom vyjadrení zo dňa 10.6.2016 uviedla, že ohľadom samotného návrhu navrhovateľa tento návrh je nedôvodný, nakoľko jednak Osvedčenie o dedičstve zo dňa 19.3.2008, sp. zn. 19D 21/2005, Dnot 18/2005 vydané [REDAKOVANÉ] nebolo vyhlásené za neplatné a súčasne nároková pohľadávka voči [REDAKOVANÉ] neexistuje, resp. je premlčaná.

Po poručiťovi [REDAKOVANÉ] bolo vedené dedičské konanie na Okresnom súde Košice I, sp.zn. 19D 21/2005, Dnot 18/2005. Predmetom dedičského konania sp.zn. 19D/21 2005, Dnot 18 2005, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 19.3.2008 vydaním osvedčenia o dedičstve, bol aj členský podiel k trojizbovému družstevnému bytu č. 8,

na 4. poschodí, [REDACTED], v [REDACTED]
[REDACTED]. Uvedený majetok nadobudol otec poručiteľa [REDACTED]
[REDACTED].

Podľa ust. § 175x ods. 1 O.s.p., ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve (§175zca) nejaký poručiteľom majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2) vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Ak sa objaví iba dlh poručiteľa, konanie o dedičstve sa nevykoná.

V súlade s ust. §149 ods. 4 Občianskeho zákonníka ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci užíva. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné. Členský podiel predstavuje ostatné majetkové právo manželov, na ktoré sa taktiež vzťahuje režim podielového spoluvlastníctva.

...

Šetrením bolo zistené, že k žiadosti o dodatočné dedičské konanie nebol doložený žiaden doklad potvrdzujúci nárok – pohľadávku dedičov voči bývalej manželke poručiteľa [REDACTED], súd v súlade s citovanými ustanoveniami rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia...»

III.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preskúmal predovšetkým možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom okresného súdu a právami upravenými v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľ v sťažnosti namieta.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) vrátane návrhu o námietke zaujatosti alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

Imanentnou súčasťou spravodlivého procesu je aj povinnosť odôvodniť rozhodnutie, pričom odôvodnenie nemôže byť extrémne nelogické alebo úplne odchylné od veci samej so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (m. m. IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zistil, že okresný súd sa predmetom žaloby zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že namietané rozhodnutie nie je arbitrárne. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na právny záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m.

IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu a postupu, ktorý mu predchádzal, konštatuje, že okresný súd rozhodol tak, že nie je reálne predpokladať, aby po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné dospieť k záveru o porušení obsahu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, a preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017